

מה יש לך להגיד להגנתך?

הקשר שבין אישיות
ואי-יושרה אקדמית
בקורסים מתוקשבים

יובב עשת, יהודה פלד וקרן גרינאוצקי

התנהגויות מרמה בקרב סטודנטים

- לאור העלייה בהיקף הקורסים הנלמדים מרחוק (קורסים מתוקשבים), מתרבות האפשרויות להתנהגויות של אי-יושרה אקדמית בקרב הסטודנטים המשתתפים בקורסים אלו, במיוחד לנוכח מיעוט או היעדר קשר אישי בין הסטודנט לצוות ההוראה בקורס.
(Robinson-Zañartu et al, 2005; Walker, 2010)
- תחושת הריחוק בקורסים אקדמיים מובילה לריבוי התנהגויות מרמה ומועצמת אף יותר בקורסים מתוקשבים.
(Burgoon, 2003; Heberling, 2004; Rowe, 2004)

אי יושרה אקדמית

- חוסר יושרה אקדמית נפוץ בכול רמות החינוך, סקירת הספרות המחקרית בארה"ב מצביעה על תופעה שכיחה:
 - ❖ חמישית (20%) מהתלמידים מתחילים לרמות בכיתה א' כמחצית (56%) מתלמידי חטיבות הביניים מרמים.
 - ❖ מרבית (70%) תלמידי התיכון נוקטים באי יושרה.
 - ❖ שלושה רבעים (75%) מהסטודנטים לתואר ראשון הודו שרימו לפחות פעם אחת במהלך לימודיהם.

אי יושרה אקדמית

- הספרות בתחום היושרה האקדמית, מצביעה על מגמת התעצמות של התנהגויות המרמה במוסדות אקדמיים וכי סטודנטים סבורים שמוסדות להשכלה גבוהה נכשלו בהנחלת תרבות חזקה של יושרה אקדמית. (Graham, et al., 2005).
- כמו כן, נמצא כי רמת הענישה על התנהגויות המרמה אינה מספקת וכי מרצים מעדיפים לא לדווח על מקרים של אי יושרה אקדמית לוועדות משמעת בשל הזמן והמאמץ הכרוך בכך (Graham et al., 1994; Wajda - Johnston et al., 2001).
- מרצים וסטודנטים כאחד מדווחים על אי בהירות הנהלים הקשורים בהתנהגויות של אי יושרה אקדמית במוסדותיהם.

אי יושרה אקדמית

- מאפייני אישיות עשויים להשפיע על נטייה לבצע התנהגויות של אי-יושרה אקדמית (Karim, Zamzuri, & Nor, 2009).

- המחקר המתיחס לקשר בין התנהגות בלתי אתית לבין מאפייני האישיות כולל שימוש במגוון כלי מחקר הן לאבחון האישיות והן למדידת אי-יושרה. כתוצאה מכך, **הממצאים במקרים רבים סותרים** (Cramer & Finn, 2006).

- למרות שהוכחה יעילותו של שאלון **חמשת מאפייני האישיות ('Big five')** בהסבר התנהגויות בלתי אתיות (Sackett & Wanek, 1996) לא נעשה בו שימוש רב בהקשר של אי-יושרה אקדמית (Williams, Nathanson & Paulhus, 2010).

סקירת הספרות המחקרית

מוחצנות	נועם הליכות	מוכוונות (מצפון)	יציבות רגשית	פתיחות לחוויות	
מגביר	מפחית	מפחית	מפחית	מפחית	אי יושרה אקדמית

- הקשר בין מאפייני האישיות, מוחצנות ופתיחות לחוויות, לנטייה לרמאות אושש במחקר האמפירי (Jackson et al., 2002).
- מוכוונות הוא מאפיין האישיות היחיד שהשפיע באופן ישיר על עמדות שליליות כלפי רמאות. יציבות רגשית ופתיחות מחשבתית הובילו לעמדות כאלו רק בתיווך של משתני הקשר הכיתתי, כגון תרבות כיתתית ופדגוגיה (Day et al., 2011).

מטרת המחקר

- המחקר הנוכחי בדק את הקשרים הייחודים בין מאפייני אישיות לעמדות כלפי אי יושרה אקדמית בארה"ב וישראל.
- המדגם במחקר הנוכחי כלל 1,376 סטודנטים לתואר ראשון משתי אוניברסיטאות בארה"ב ($n=765$) ומארבעה מוסדות אקדמיים בישראל ($n=611$). גיל המשתתפים נע בין 17 ל-59 שנים עם ממוצע של 26 שנים, 65% נשים ו-35% גברים.
- נערכה השוואה בין קורסים מתוקשבים ($n=580$) לקורסים בהוראת פנים אל פנים ($n=796$).

ממצאים עיקריים

מוחצנות	נועם הליכות	מוכוונות	יציבות רגשית	פתיחות לחוויות	סוג קורס	מדינה
==	-0.246**	-0.125*	-0.149*	==	מתוקשב	ישראל
==	-0.151**	-0.237**	-0.131*	==	פרונטאלי	
==	-0.121*	==	==	==	מתוקשב	ארצות הברית
0.105*	-0.114*	==	==	==	פרונטאלי	

נעימות הליכות ושיתוף פעולה עם אחרים, מפחית את הסיכוי לאי-יושרה אקדמית בישראל ובארה"ב. מוכוונות ויציבות רגשית מפחיתות את הסיכוי לאי-יושרה אקדמית בישראלים.

ממצאים נוספים

א. סטודנטים בקורסי פא"פ נוטים לנהוג באי יושרה אקדמית יותר מאשר סטודנטים בקורסים מתוקשבים.

ב. ככול שהסטודנט מבוגר יותר כך הוא נוטה פחות לנהוג באי יושרה אקדמית.

ג. גברים נוטים לרמות יותר מנשים.

ד. ככל שממוצע הציונים נמוך יותר, הסטודנטים נוטים לנהוג יותר באי יושרה אקדמית.

דיון ומסקנות המחקר

• בדומה לממצאיהם של Day et al. (2011), מחקרנו מלמד כי קיים קשר שלילי בין יציבות רגשית ומכוונות לבין אי-יושרה אקדמית. השפעות אלה **לא נמצאו** בקרב סטודנטים אמריקאים וייתכן כי הדבר קשור בהבדלים תרבותיים.

• במחקרים שהשוו סטודנטים מארצות הברית עם סטודנטים מלבנון (McCabe, et al., 2008), מסין (Rawwas et al., 2004) ומדינות לא-מערביות נוספות (Grimes, 2004) נמצא כי האמריקאים מתייחסים להתנהגויות מרמה בחומרה רבה יותר ומחזיקים בסטנדרטים גבוהים יותר בנוגע לכנות ולאמינות.

אישיות ואי-יושרה אקדמית בקורסים מתוקשבים

תודה רבה על ההקשבה !

האם אתם מלמדים
קורס מתוקשב?

אנא צרו עימנו קשר
יובב עשת

Yovave@wgalil.ac.il